

Kommunelegen

Deres ref:
Vår ref: 14/1290-1/SMAO/SISE
Dato: 04.06.2014

Kommunenes oppfølging av LA-MRSA i sommer.

Prøvesvarene fra den landsomfattende kartlegging av LA-MRSA hos norske svinebesetninger frigis 1.juli. Resultatene kan komme til å kreve en del testing og behandling/sanering også av smittede personer med tilknytning til svineproduksjon. FHI ber alle kommuneleger hvor dette kan bli aktuelt om å planlegge nødvendige tiltak.

Bakgrunn:

LA-MRSA (Livestock Associated MRSA) er MRSA stammer som spres lett i svinebesetninger, og fra dyr til mennesker. I Danmark og Nederland har disse stammene bidratt til stor økning av MRSA forekomst i befolkningen. I 2013 har Norge hatt et større utbrudd av LA-MRSA blant svinebesetninger på Østlandet og i Rogaland. Utbruddet har blitt håndtert med nedslakting av svinebesetningene, og bærerskapsbehandling (sanering) av MRSA positive personer. Foreløpig virker det som om spredningen er stoppet. I år gjennomfører Mattilsynet en systematisk screening for MRSA hos svin på alle gårder med mer en 10 avlspurker (i overkant av 1000 gårder), for å kartlegge prevalensen av MRSA blant norske svin. Per i dag er målsettingen å utrydde LA- MRSA fra norske svinebesetninger. Det er en ambisiøs strategi, men både FHI og Mattilsynet mener vi i dagens situasjon har en god mulighet til å hindre en økning av MRSA inn i helseinstitusjoner ved å handle nå.

Hva skjer:

Alle prøvesvar fra norske svinebesetninger vil bli frigitt til Mattilsynet **1. juli**. Vi beklager at dato for offentliggjøring er uheldig med tanke på ferieavviklingen, men blir det funnet MRSA på gårder i din kommune vil det kreve oppfølging av personer på gårdene straks resultatene blir offentliggjort. Vi ber derfor alle kommuneleger som kan bli berørt om allerede nå å lage en plan, og sørge for at fastleger og legevikarer er godt informert. Mattilsynets distriktskontor vil først informere alle svineprodusenter om (positive) prøveresultatene fra deres gårder, og har deretter ansvaret for å kontakte kommunelegen så raskt som mulig. Kommuneleger med gårder som har positive MRSA-prøver i sin kommune vil bli kontaktet i løpet av **ukene 27 og 28**. Ta gjerne kontakt med ditt distriktskontor i forkant slik at kontakt info er oppdatert. Kommunelegen har ansvaret for å følge opp de menneskene som er eksponert. Det betyr at han/hun må ha oversikt over hvem som skal testes, resultatet av testing, og resultatene av eventuell sanering for hver gård.

Smitteoppsporing, testing og bærerskapsbehandling:

På de gårdene der det er funnet positive MRSA prøver fra besetningen skal alle som arbeider med dyrene screenes for MRSA (dvs. ett prøvesett, med prøve fra nese, svelg, og eventuelle sår.) Det er viktig å kartlegge om noen av de som undersøkes, eller deres husstandsmedlemmer har kontakt med helsetjenesten. For eksempel om de jobber i helsetjenesten eller skal innlegges som pasient i nær fremtid. Disse skal i så fall også undersøkes. Vi anbefaler at den som tar prøvene fyller ut vedlagte spørreskjema, og sender dette til kommunelegen. Det er kommunelegen i kommunen der gården ligger som har ansvaret for å ha oversikten over smitteoppsporingen blant menneskene.

Selve testingen og oppfølging av bærerskapsbehandlingen kan gjerne gjøres hos fastlegen, men FHI anbefaler at kommunelegen føres på som kopimottaker på alle MRSA prøver, både ved screening og ved eventuelle kontrollprøver etter sanering. Av hensyn til valg av smittevernutstyr i fjøset, og når bonden kan planlegge å få inn nye dyr er det viktig at testing av folk gjøres så raskt som mulig etter at gården har fått påvist MRSA pos. besetning. Noen arbeidere kan være korttids- arbeidere og mangle fastlege i Norge. Hvis dette kan være en utfordring i din kommune anbefaler vi at det legges en plan for hvordan dette kan løses før avviklingen av sommerferien starter.

Hvis man finner personer som tester positivt på MRSA, bør også deres husstandsmedlemmer testes, før bærerskapsbehandlingen startes opp.

Når bør bærerskapsbehandlingen gjennomføres:

Alle grisene i besetningen med påvist MRSA skal slaktes, og lokalene vaskes ned og desinfiseres. Mattilsynets distriktskontor har ansvaret for å følge opp dette. Bærerskapsbehandlingen av mennesker bør gjøres straks dette arbeidet er fullført, med mindre det er spesielle forhold hos den enkelte pasient som tilsier at bærerskapsbehandlingen må gjøres tidligere.

Det er viktig at kommunelegen har god oversikt over hvilke personer som har testet positivt på hvilke gårder, og tidspunkt for når gården skal ha fullført slaktning og nedvasking. Bærerskapsbehandlingen kan dermed planlegges gjort i de få ukene mellom nedvasking, og før det kommer nye dyr til gården. Alle gårder må lage en saneringsplan som skal godkjennes av Mattilsynets distriktskontor. Tidspunkt for slakt og nedvasking skal stå i planen. Mattilsynets distriktskontor skal sende kopi av alle godkjente saneringsplaner til kommunelegen. En eventuell sanering av gård og besetning vil være en tøff jobb for bonden. God kommunikasjon mellom distriktskontoret og kommunelegen blir viktig for å få det praktiske til å gå så greit som mulig.

Det er vanskelig å si noe om når nedslakting kan gjennomføres, uten å vite noe om omfanget av gårder som vil teste positivt, men de første gårdene vil tidligst kunne klare å slakte ut og vaske ned i uke 29/30. Bærerskapsbehandling vil derfor sannsynligvis gjennomføres fra slutten av juli og utover. Testing av personer som har gjennomført bærerskapsbehandling, skal gjøres etter 1,2, og 3 uker, samt etter 3,6 og 12 mnd. Hvis noen fortsatt tester positivt for MRSA etter bærerskapsbehandling, trenger de ikke sykemeldes fra sitt vanlige arbeid med svin, men må bruke fullt beskyttelsesutstyr i sitt arbeid med dyra i påvente av nytt forsøk med behandling.

Vi viser ellers til MRSA veilederen, smittevern 16, som ligger på [FHIs nettsider](#). Her finner du fremgangsmåte ved sanering, prøvetaking og en del informasjon. Det kan være lurt å minne eventuelle fastlegevikarer på at undersøkelse og behandling for bærerskap av MRSA er definert som en allmennfarlig smittsom sykdom, og at utgifter til undersøkelse og behandling ikke skal belastes pasienten.

Spørsmål kan rettes til: Utbrudd@fhi.no.

Eller per telefon til Avdeling for infeksjonsovervåking, FHI: 21 07 66 43

Vennlig hilsen

Karin Rønning
Avdelingsdirektør

Siri Schøyen Setereiv
lege

